

K U R Y E R L I T E W S K I

w Wilnie w Poniedziałek dnia 10 Maja v.s. 1820 roku

Obserwacje meteorologi- czne.	Czas obserwacji	Wysokość Barom.	wys. Ther. Rean.	Wiatry.	Odmia. w powie
dn. 8	średnia.	28 cal. 0, 5, lin.	+ 15, 1 stopn	Południowy	Pogoda
dn. 9	średnia.	28 - 1, 5, -	+ 12, 5 -	Zachodni	Pogoda
dn. 10	godz. 6	28 - 2, 0, -	+ 9.	Zachodni	Pogoda

WIADOMOSCI KRAJOWE

W I L N O.

Cesarskie Towarzystwo medyczne tutejsze; dnia 6 bieżącego miesiąca, obchodziło siedmiesiątą rocznicę narodzin *Jennera*, wynalazcy wakcyny. Z tej okoliczności wydało wielki obiad, na którym, oprócz członków Towarzystwa, znajdowały się osoby zaproszone, z wyższych urzędników i uczonych. Pierwszy toast, wznieśli przez teraźniejszego prezydenta Towarzystwa, JW. Radcę stanu i kawalera *Franka*, poświęcony był czci i wdzięczności dla Najjaśniejszego Cesarza Jegomości ALEXANDRA I, jako wielkiego dobroczyńcy rodzaju ludzkiego, szczerobliwego Opiekuna nauk, troskliwego o dobro swych poddanych Ojca i Pana, w rocznicę którego urodzin przed trzynastą laty, utworzone zostało Towarzystwo medyczne w Wilnie. Drugi toast: czci i wdzięczności dla Najjaśniejszej Cesarzowej Jejomości *Maryi Fedorowny*, łaskawej opiekunki zakładów miłosiernych w państwie rossyjskiem, które troskliwością sprowadzona wakcyna, i na ręce profesorów uniwersytetu, radcy kollegialnego i kawalera *Bacu i s. p. Lobenweina* przysłana, dla rozszerzenia w tym kraju tak dobroczynnego wynalazku. Potem zdrowie solennizanta obchodu, nieśmiertelnego *Jennera*. W tym miejscu P. Ignacy *Szydłowski*, wybornie deklamował piękną odę, z okoliczności obchodu przez siebie napisaną, po której wznieśli zdrowie płci pięknej, winszując zwycięstwa nad klęską, wdzięki jej wydzierającą, i zapewnienia pociech matkom w lubym potomstwie, wolnym już od nieszczęść i kalectwa z ospy, tak często życie samo owoom ich miłości wydzierającej i t. d. Namiejsce obchodu obrano znajome z piękności położenia Hrybiszki u P. Olivieri. Wśród kwiatów i innych ozdób stołu, na kolumnie ze znamionami sztuki lekarskiej, umieszczona była *Krowa*, godło i pamiątka szczęśliwego zdarzenia i głębokich postrzeżeń *Jennera*, które dały początek tak błogiemu dla rodzaju ludzkiego wynalazkowi. Piękna jej snycerska robota, nowem stała się potwierdzeniem doskonałości dłota znajomego rodaka naszego P. Jelskiego. Muzyka wojskowa przygrywała do stołu. Po obiedzie zgromadzenie całe, z radością godną pamiątki, w uwielbieniu darów Stwórcy, zaczynających od dni naszych nową liczbę dobrodziejstw, pociech i chwaleń dla człowieka pozwolonej, przyjemnie się jeszcze do wieczora zabawiło.

Z Ody, wyżey wspomnianej, przytaczamy następujący wyjątek:

Pokłon wam prace *Jennera*!
Pierzchnął cierpień orszak błąd:
Człek parkom władzę wydziera:
Pociechę świadczą biesiady.
Przybrani w szaty godowe,
Ustroiśmy w wieńce laurów
Ołtarz dobroczyńcy świata;
Niechaj odgłosy wdzięczności,
Tryumf jego całej ziemi,
Zwiastuje sława skrzydlata.

Poświęćcie mu hołd rodzice,
Tuląc swe działki do łona!
Wy zaś dorodne dziewice,
Ozdoba świata pieszczona,
Wdzięcznym głosem uwielbienia;
Zanućcie pochwalne pienia!
Nieście w tany stopę składną,
Już orszak powabow młody,
Co krasi wasze jagody,
Nie drży przed larwą szkaradną.

Podbijajcie serca tkiwe
Mocą urody i cnoty;
A gdy was związki żywciliwe
Wezwą na łono pieszczoty;
Przez lubych uczuć zadatki,
Dostoyne nazwisko matki
Gdy ozuta żona przybierze;
Wdzięczności powinność święta,
Niechaj uczy niemowlęta,
Uwielbiać zbawcę w *Jennerze*.

Rząd gubernialny wileński przesłał dla ogłoszenia w gazecie:

K o p i j a.

Ukaz Jego Cesarskiej Mości Samowładcy Wszech-Rossy z Rządzącego Senatu do Rządu gubernialnego litewsko-wileńskiego. Wedle Ukazu Jego Cesarskiej Mości, Rządzący Senat na powszechnym zebraniu departamentów sankt-petersburskich, wysłuchawszy zapisu wyводу powszechnego zebrania w rzeczy przedstawień: naczelnego rządu Gruzji, rządu gubernialnego kijowskiego i sądu głównego litewsko-wileńskiego, proszących o rozwiązanie: czyli Ukaz Powszechnego Zebrania z dnia 15 listopada 1815 roku o lichwiarzach rozciąga się na Gruzję i na przyłączone do Polski gubernije. Rozkazali: Na rozwiązanie przedstawień: naczelnego rządu Gruzji, rządu gubernialnego kijowskiego i sądu głównego litewsko-wileńskiego zalecić: pierwszemu, iż gruzjanie i armeni mają prawo pożyczać pieniędzy na podstawie praw gruzińskich, z tem, iż jeśli kto będzie przekonany o wzięciu większych procentów nad te, jakie prawem brać pozwolono, z takim postąpić według tegoż prawa; jeżeli zaś taki przypadek zajdzie między Rossyanami, tedy z nimi postępować bez żadnej odmiany według rzeczywistego brzmienia Ukazu powszechnego.

go Zebrania Rządzącego Senatu z dnia 15 listopada 1815 roku, a kijowski Rząd gubernialny i wileński Sąd Główny o tém uwiadomić. Ze zaś przez opinią Rady Państwa postanowiono, sprawy wexlowe w przyłączonych od Polski guberniach odbywać podług praw Ukazami dnia 12 grudnia 1796 i dnia 9 września 1801 roku krajowi temu zostawionych; zatem urzędy sądowe w sądzie-mu spraw o przebieganie procentów i przecięcie lichwy trzymać się mają tych praw, które każdej z gubernii od Polski przyłączonych są właściwe. O czém zalecić rządowi gubernialnym wszystkich tych gubernii, ażeby przez kogo należy pod swą wiedzę ku wypełnieniu obwieścił. Dnia 29 listopada 1819 roku. Autentyk podpisali: Ober-Sekretarz *Jen Eslmow*. W obowiązkach Sekretarza *Alexander Urenius*. Radca tytularny *Stefan Nikolski*. — Z autentykiem zgodno: Sekretarz *Kazimierz Nowicki*.

Ostatnia data gazet petersburskich jest dnia 30 kwietnia.

W niedzielę, d. 25 kwietnia, w pałacu zimowym J. C. M. po mszy, nadzwyczajny poseł niderlandzki i minister pełnomocny, *Werstolk de Zelen*, z okoliczności oddalenia się swojego na niejaki czas, miał szczęście otrzymać audyencyą pożegnania u N. Cesarza Jegomości, NN. Cesarzowych, N. Wielkiego Xiążęcia *Michała*, a u NN. Wielkiego Xiążęcia *Mikołaja* i Wielkiej Xiężny *Alexandry Fedorowny* w ichże pałacu. Tegoż dnia, równie z okoliczności wyjazdu, mieli szczęście być przedstawieni N. Cesarzowi Jegomości, NN. Cesarzowym, N. W. Xięciu *Mikołajowi* i N. Małżonce Jego, oraz N. W. Xięciu *Michałowi*, znajdujący się tu dotąd z małej ordy kirgis-kaysackiej *Chan Szirhasy Ajczuwanow*, syn *Chana Idiha Szirhasego*, brat *Chana Tunkuza Ajczuwanowa*, *Sultan Mendjar Abulhazynow*, bejowie: *Iszbulaj Dujsan*, *Kul Czikokbaj* i *Alpyk Tajlanow*.

Naylaskawiey mianowani kawalerami: s. *Włodzimierza* 2giey klasy wielkiego krzyża, rzeczywisty radca stanu, dyrektor departamentu spraw duchownych; s. *Anny* 1szej klasy, jenerał major inżynierów *Wieljaszew*; s. *Włodzimierza* klasy 4tej z kokardą jenerał francuzki *Guyot d'Oseri*.

Kupiec petersburski *Nicefor Sokołow*, w nagrodę gorliwości okazanej dla dobra skarbu, naylaskawiey mianowany radcą handlowym.

Przybył do *Petersburga*, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny portugalski *Iapa*.

Piszą z *Nerczyńska* pod dniem 27 lutego: „Dnia 24 t. m. przybył tu główny nasz naczelnik, jenerał gubernator Syberyi, *Michał Michałowicz Sperański*. Tegoż dnia, którego przybył, odwiedził sądownictwa, urzędy, ratusz, szkoły powiatowe obywatelską i duchowną i więzienie. Dnia 25 wyjechał do fabryk nerczyńskich, o 260 wiorst od miasta. Dnia 26 oglądał te fabryki we wszystkich szczegółach, a 27 kopalnią wozdwiżeńską. Przeszedł około dwóch wiorst podziemną drogą: głębokość w miejscu spuszczenia się jest 34 sążni. Dnia 28 powrócił do miasta, a dzień 29 przez gorliwość i przywiązanie do rozszerzenia znajomości Słowa Bożego, w księgach śś. zawartej, oznaczył zawiązaniem spółtowarzystwa biblijnego, do którego zapisało się członków i dobroczyńców 51, ofiar zaś pieniężnych 2,100 rubli. Zaprowadzenie to w tutejszym, tak dalekim kraju, otwierając nam prawdziwe sposoby do oświecenia dusz i serc naszych, razem następuje szczególną okoliczność osładzania i łagodzenia przez

czytanie ksiąg śś. losu tych nieszczęśliwych, skazanych na roboty do *Nerczyńska*, którzy za popełnione występki z pożytku obywatelskiego wygnani zostali. Poczém główny nasz naczelnik wyjechał do *Wierchnieudyńska* i dalej ku *Irkućkowi*, zostawując w sercach mieszkańców *Nerczyńska* pamięć godną jego imienia, ludzkości i rzadkiej uprzejmości.

Gazety petersburskie pod dniem 29 kwietnia, obwieszczają spodziewane za dni kilka przybycie do tej stolicy Pani *Catalani*. W *Rydze* wydała ona pierwszy koncert dnia 3 maja. Gazeta *Zuschauer* w mieście tém wychodząca, nie chcąc powtarzać pochwał tej wielkiej śpiewaczki, w tylu różnych zwrotach, przez wszystkie europejskie gazety opisywanych, przyrzeka po drugim koncercie donieść, co publiczność o wykonaniu sztuk śpiewanych sądzi. Cena biletu była naprzód pięć rubli sr. naznaczona; ale potem przez samą artystkę na cztery niższa (półtora dukata).

Kurs wileń. na assyg. od d. 7 maja: rubel śr., 3 r. kop. 35½; czer. zł. nowy r. 11, kop. 55, stary r. 11 k. 35; imperyał 57 r. kop. 45.

ANGLIA.

Londyn, dnia 28 kwietnia. Nim sąd przysięgłych wydał wyrok na *Thistlewooda* i współników jego, jeden z członków sądu zapytał się najwyższego sędziego: czyli udowodnione uzbrojenie się i opór władzom cywilnym mają być uważane za zbrodnią wzniecenia wojny domowej? i czyli to uzbrojenie w celu przymuszenia Monarchy do odmiany ministrów jest wojną przeciwko Królowi? Na pierwsze zapytanie odpowiedział: *Nie*, a na drugie: *Tak jest*. — *Brunt* przytoczył na obronę swoją, iż współwinowayca *Adam*, który najwięcej przeciwko niemu świadczył, sam go do spisku namówił. — Przyprawdzony *Thistlewood* do swojej izdebki w więzieniu, rzucił się na stół, i na nic nie uważał. Rozumiał do ostatniej chwili, iż będzie uwolniony. Podobnie sądziło wiele znakomitych osób sądowych. Mowa obrońcy jego *Adolphus*, która półczwartę godziny trwała, sprawiła mocne wrażenie na umyśle słuchaczów, co jednak ustało, gdy jeneralny prokurator inaczej rzecz całą wystawił. *Thistlewood* odezwał się do współników swoich: *No, towarzysze postąpmy tak jak Despard*. (Wiadomo, iż *Despard* został stracony dawniej za zdradę kraju.) Mnóstwo ludzi, którzy zawsze bywali na zgromadzeniach w *Smithfield*, *Spafield* i rynku *Finsbury*, stało przed salą sądową, w zamiarze powitania spiskowych radośnemi okrzykami, jeśliby zostali uwolnieni. Ze zaś wyrok zapadł nie podług ich myśli, głośno więc nieukontentowanie swoje wynurzyli. — Pokazuje się z aktów tej sprawy, iż niejaki *Hiden*, należący do spisku, dręczony zgryzotą sumnienia, w wigilję przedsięwziętego uskutoczenia zbrodni, to jest, d. 22 lutego, poszedł szukać Lorda *Harrowby*, a znalazłszy go w zwierzyńcu *Hyde*, ostrzegł o zagrażającym niebezpieczeństwie. Zrobiony przez spiskowych granat, który miano rzucić w domu wspomnianego Lorda, był prawdziwie machiną piekielną. Napisany przez *Thistlewooda* na paraganinie adres, który po dopełnionym zbrodni do ludu wydać miano, tak brzmi: *Tyranów waszych wyteptano. Wzywamy przyjaciół wolności, aby się stawili. Rząd tymczasowy odbywa teraz posiedzenia swoje*. — Dnia 23 lutego. Adres ten podpisał *Ings*, jako sekretarz.

Zapadły na *Thistlewonda* i 4ch innych zbrodniarzy wyrok śmierci, jest następujący:— „Wy i każdy z was ma być zaprowadzony ztąd do więzienia, z którego tu przybyliście, a ztamtąd będziecie zawiezieni na miejsce egzekucyi, gdzie za szynę powieszni wisieć będziecie aż do śmierci, potem utną wam głowę, a ciała zostaną na 4 części rozplątane, względem którego Król Jmć postanowi. Oby Bóg przez nieskończoną dobroć swoją, przebaczył duszom waszym!— Woźny powiedział głośno: *Amen*, co też i obecni w sali słuchacze powtórzyli.

Bawiący w tutejszey stolicy Hiszpani kazali w *Birmingham* robić pałasze honorowe dla jenerałów *Quiroga* i *Riego*.

Czytamy w gazetach tutejszych, iż członki nowey izby niższej mają nazwiska wielu rzemiosł, ptaków, zwierząt irzeczy nieżyjących, jako to: 6 *Smith* (kowałów), 2 *Coopers* (bednarzy), 2 *Tailors* (krawców), 1 *Carter* (furman), *Monk* (mnich), *Chaplain* (kapelan), *Clerk* (pisarz), *Child* (dzieci), *King* (Król), *Fox* (lis), *Lamb* (jagnię), *Hare* (zając), *Hart* (jeleń), *Cock* (kogut), *Swan* (labędź), *Wood* (las), *Temple* (świątynia), *Banker* (wexlarz), *Pitt* (jaskinia), *Coffin* (trumna), *Wells* (źródło), *Bridgis* (most), *Cherry* (wiśnia), *Rose* (róża), *Fife* (fayka), *Pohl* (pal), *Lagge* (kość), *Wall* (mur), *Rice* (ryż), *Brick* (cegła), *Fiswons* (towarzysz), *Mildmay* (łagodny may), it. d.

Wczorajsza gazeta liwerpolska donosi, iż reformatorowie w *Huddersfield* czynili w nocy rozmaite poruszenia, i kiedy już mieli okropne swoje zamysły przywieść do skutku, zniknęli nagle, co bardzo ucieszyło spokojnych obywateli, którzy nazajutrz spodziewali się, iż będą wyróżnieni.

Wichrzyciele popełnili nowe bezprawia w hrabstwie *Roscommon*, i pewnego wieśniaka, który im dobrowolnie domu swojego otworzyć nie chciał, zastrzelili.

Wielka trwoga ogarnęła reformatorów w *Ayrshire*, w Szkocyi, z powodu, iż sekretarz ich i kassyer oddał się sam w ręce sędziego pokoju, który kazał go zaprowadzić do *Ayr*. Gdy się ta wiadomość rozeszła, członkowie go związkowi nie sypiają po większej części w łóżku. Słychać, iż ów sekretarz wyda ich nie mało nietylko w *New-Milas* i *Kilmarnock*, ale nawet w innych miejscach.

Na sessyi izby niższej d. 28 *P. Arbuthnot* dał wyszczególnienie funduszów, będących pod rozporządzeniem korony, a nie zostających pod bezpośrednią kontrolą parlamentu. *P. Lambton* zapowiedział na dzień 6 czerwca wniosek swój względem reformy parlamentu. *Lord Hamilton* oświadczył, iż d. 24 maja poda wniosek względem reprezentantów szkockich, a d. 3 maja, względem przywrócenia dawnego wydziału parlamentu dla miasteczek szkockich. *Lord Russel* zapowiedział na dzień 2 maja wniosek swój, względem przemiany prawa wyborów z *Granpound* do *Leeds*. Dnia 11 maja podany ma być izbie wniosek, względem swobód dla katolików. — *Lord Hamilton* zwrócił uwagę izby na nędzę, jaka w zaburzonych okolicach Szkocyi panuje i radził, aby rząd ułatwił wynoszeniu się ztamtąd mieszkańcóm. Odpowiedzieli mu ministrowie, iż 50,000 funtów szterlingów uchwalono, na wyniesienie ich do przylądku *Dobrey Nadziei*; lecz ta ilość nie była dostateczną dla 5,000 ludzi, którzy się tym końcem zgłosili; iż jeszcze nie odebrano wiadomości o przybyciu ich do *Cry*, i że nie wypada ułatwiać wynoszenia się ich do północney Ameryki, boby tam sobie losu nie poprawili.

Postanowiono na radzie gabinetowej, aby Królowa przez ciąg bytności swojej za granicą pobierała przyzwoitą dostojności swojej pensyą. Pójdzie także zalecenie do posłów angielskich przy dworach zagranicznych, aby jey należne uszanowanie, jako Królowey angielskiej okazywali. Zapewniają, iż niezwłocznie przybędzie do tutejszey stolicy.

Wiadomości z *Huddersfield*, *Barnsley*, *Wakefield*, *Salford* i *Manchester* są bardzo zaspakajające. Dzień 14 kwietnia przeszedł bez zagrożonego powszechnego powstania. Pomiędzy reformatorami uwięzionemi w *Glasgowie* jest także Anglik, który się nazwał *Jerzy Washington*. Znaleziono przy nim wiele listów i innych papierów.

Znaczniejsi kupcy tuteysi napisali do izby niższej prośbę, wystawując teraźniejszy smutny stan handlu i wskazując potrzebę uchylecia, ile możności, zakazu wprowadzania zagranicznych towarów. Przekładają, iż handel ze stałym ładem ponosi znaczny uszczerbek przez wysokie cła lub zupełne zabronienie niektórych towarów. Usiłują nakoniec przekonać, iż myli się, kto sądzi, że wolne wprowadzanie tych lub owych towarów może szkodzić handlowi krajowemu.

Bawiący tu kupcy hiszpańscy obchodzili dnia 26 b. m. przywrócenie konstytucyi stanów w oyczyźnie swojej, i dali wielką ucztę. Było na niej blisko 150 osób, a *P. Bernales* przewodniczył. Transparent w środku pokoju miał 3 pola obwiedzione wawrzynem. W środkowym był wielkimi głoskami napis: *Konstytucya*, od którego szły promienie do herbu hiszpańskiego i imienia królewskiego. Dwa inne pola obeymowały nazwiska *Quiroga* i *Riego*. Obok transparentu wisiały dwie piękne chorągwie narodowe. W 4 rogach sali stały chorągwie z uwieńczonemi bluszczem nazwiskami: *Arco-Arguero*, *Mina*, *Acevedo* i *Agar*. Przy wietach spełniano toast długiej trwałości konstytucyi, a potem zdrowie Króla *Ferdynanda*, stanów i wszystkich bohaterów, którzy walczyli za konstytucyą. Spiewano oraz pieśń stosowną do okoliczności. Był także na tej uczcie *Xiążę San Carlos*.

Jedna z gazet angielskich umieściła następujący obraz podatków krajowych: „Mamy tu podatki na wszystko, co się kładzie w usta, na ciało i pod nogi; na wszystko, co jest przyjemnem do widzenia, słyszenia, smaku, powonienia i czucia, na ciepło, światło i ruch; na wszystkie rzeczy na ziemi, w wodzie i pod ziemią; na wszystko, co zza granicy pochodzi lub w kraju rośnie; na niewyrobione towary; na wszelką wartość, jaką przemysł ludzki nadaje towarom; na zupe, która głodnego posila, i na lekarstwa, które zdrowie przywracają; na kołnierze, które zdobią szyję sędziego, i na stryczek, którego do wieszania zbrodniarzy używają; na sól ubogiego i na korzenie bogacza; na mosiężne gwoździaki do wybijania trumny i na wstążki do wyprawy panny idącej za mąż. Słowem, czy w łóżku, czy u stołu, czy kładąc się, czy wstając, zawsze musimy płacić podatki. Umierający Anglik, zażywszy lekarstwa, od którego 7 procentów zapłacono, w łyżce, od której 15 procentu zapłacił, kładzie się na łóżko, od którego 22 procentu opłacono, dyktuje testament na papierze stepowanym kosztującym 8 karolinów, i kona na ręku aptekarza, który 100 karolinów zapłacił za przywilej wyprawienia go na tamten świat. Tak więc od wszelkiej własności płaci się podatek od 2 do 10 procentów. Niedosyć jeszcze na tém; trzeba niemale zapłacić za

pochowanie ciała w spokojnym miejscu; grobowy kamień, od którego się także podatek płacić musi, ogłasza cnoty zmarłego, a wtedy dopiero nieboszczyk, połączony z przodkami swymi, żadnych już podatków nie płaci.“

HISZPANIA.

Madryt, dnia 19 kwietnia. We wszystkich większych miastach hiszpańskich wychodzi coraz więcej nowych dzienników. Oprócz urzędowej gazety mamy ich tu przeszło 8. *Don Joachim de Mora* wydawać będzie *Minerwę hiszpańską*, na wzór francuskiej, z napisem: *La Constitution es la vida del estado.* (Konstytucja jest życiem kraju.)

Biskup w *Tortozie* wydał także list pasterski za konstytucją; oświadcza w nim, iż wiara święta bynajmniej nie potrzebowała zniesionej przez Króla inkwizycji.

Po przywiezieniu zwłok straconego przed kilką laty generała *Lascy* do *Barcelony*, władze miejscowe napisały list do pozostałej po nim wdowy, uwiadamiając o zamiarze wspaniałego ich pochowania. Wyraziły w tym liście, iż zaczęta nie wiasta słuszniedzieli sławę swojego męża, który padł ofiarą chęci przywrócenia rządu konstytucyjnego.

Utworzono już w *Barcelonie* gwardyą narodową. Wszystkie inne miasta pędzą za tym przykładem, i wkrótce mieć będziemy zbroyną się obywatelską, nierównie liczniejszą, aniżeli wojskową.

Dowodzący w *Salamance* generał zwlekał pod różnemi pozorami ogłoszenie konstytucji; posłano więc tam batalion pułku *Mallagi*, który d. 3 b. m. przybył na miejsce, i nazajutrz uroczysto ogłoszono konstytucję.

W *Valladolid* zaszła kłótnia między stojącymi na osadzie żołnierzami. Powodem do niej była różność opinii politycznej. Zobu stron kilku ludzi zabito i raniono. Wkrótce jednak przywrócono spokójność.

Gazeta kadykska z d. 9 b. m. umieściła następujący list generała majora *Riego*, do jej wydawcy:— „Pozwól mi W. Panu wynurzyć w jego gazecie wdzięczność obywatelom, którzy dla moich towarzyszków oręza, dary patryotyczne złożyli. Troskliwość, z jaką źródło wspaniałomyślności swojej ukrywają, pozbawia ich wdzięczności walecznych, którzy niebezpieczeństwa wyprawy mojej dzielili. Dziś rano ktoś nieznajomy przysłał mi znowu 1000 piastrow. Nie pozostaje więc dla mnie i przyjaciół moich inny sposób wynurzenia uczuć wdzięczności, jak przez publiczne jej ogłoszenie.”

Zdaje się, iż dla zaradzenia brakowi pieniędzy w skarbie, niezwłocznie kilka klasztorów będzie zniesionych. Duchowieństwo hiszpańskie posiadało dawniej prawie trzecią część całego kraju, lecz później monarchowie, za zezwoleniem Papieża, odebrali niemało dóbr na skarb.

Dnia 13 b. m. potwierdził Król dawniejsze uchwały stanów z lat 1811 i 1813 względem zniesienia patrymonialnej jurysdykcji i wszelkich prerogatyw dóbr szlacheckich. Potwierdził także Monarcha uchwałę stanów z roku 1814 względem urządzenia milicji narodowej i kazał ją ogłosić. Powinien w niej służyć przez lat 8 każdy obywatel, którego los na to przeznaczy. 1000 mieszkańców dostawia 20 żołnierzy, którzy sami sobie obierają oficerów niższego stopnia, a ci zno-

wu oficerowie obierają oficerów wyższego stopnia. Milicya ta odbywa tylko służbę miejscową.

Podług urzędowego przepisu względem wyboru deputowanych do stanów, Hiszpania z wyspami balearskimi i kanaryjskimi podzielona jest na 32 prowincyi. *Madryt*, uważany za osobną prowincję, ma ludności 229,101 dusz i wybiera 3 deputowanych; *Gallicya*, najludniejsza prowincya, ma bowiem milion 142,630 mieszkańców, wybiera 16 deputowanych. Następnie *Katalonia*, mająca 858,818 ludności i *Walencya* licząca 825,059 mieszkańców, wybierają po 12 deputowanych; *Andaluzya* z *Sewillą* i *Ceutą*, mająca 749,223 ludności wybiera 10 deputowanych. *Grenada* licząca 692,924 mieszkańców, wybiera 10 deputowanych; *Arragonia* mająca 657,376 mieszkańców, wybiera 9 deputowanych i t. d. Cała ludność wynosi 10 milionów 537,877 dusz, a wszystkich deputowanych będzie 149. Z 70,000 mieszkańców wybiera się jeden deputowany.

Gdy generał *Aguero* przybywszy z wyspy *Leon*, wjeżdżał do tutejszej stolicy, lud wyszedł naprzeciw niego, i odprowadzał go przez ulice, wydając radosne okrzyki: *Niech żyje oswobodziciel oyczyzny!* Kobiety włożyły mu wieniec na głowę. Z ganków rzucano kwiaty. Wyjechał już napowrót.

Naygorliwsi nawet przyjaciele wolności w Hiszpanii, przyznają, iż dwie izby stanów byłyby potrzebne; nie zgadzają się jednak względem ich składu.

Pan *Forsyth*, poseł Zjednoczonych Stanów północnej Ameryki, wyjechał stąd do *Paryża*. Zdaje się, iż został odwołany. Słychać, iż rząd nasz upraszał amerykańskiego, aby z zajęciem *Floryd* wstrzymał się aż do zwołania stanów.

Król oświadczył ukontentowanie z pośpiechu, z jakim się we wszystkich prowincjach uskutecznił wyrok kortezow o wyborach.

Generał *Elio* jest dotąd ściśle strzeżony na warownym zamku w *Walencji*. Inkwizytora *Ensina*, który był umknął, przytrzymano d. 1 kwiet. w *Requena*.

Stronnicy *Józefa Bonapartego* (*Josephinos*) którzy już do Hiszpanii byli powrócili, zmuszeni zostali wynieść się nanowo; większa ich część udaje się do *Portugalii*, a wielu powraca znowu do *Bajonny*.

Dotychczasowy wielki inkwizytor, biskup *tarragoński*, powrócił do *Tarragony*.

Doniesienie Teatralne.

W przyszły czwartek to jest dnia 13 maja 1820 roku, będzie dana reprezentacya Tragedyi nowej w 5ciu aktach oryginalnie w polskim języku napisanej na dochód *Dyonizego Każyńskiego* pod tytułem: **DOBYCIE MIASTA MIŃSKA, czyli MIŁOŚĆ KU OYCZYZNIE.**

1. *JP. Hintz* miniaturzysta równie z swoją żoną dentyską donoszą szanownej publiczności, że nay później 20 teraźniejszego mca opuszczają *Wilno*, życząc sobie wezwać ich do służenia swym talentom, raczą się zgłosić do ich mieszkają w domie *XX. Franciszkanów* na ulicy *Trochickiej* N. 592.

1. Wyjeżdżają za granice do *Prus*, kowieńskiego powiatu obywatele starozakonni, *Lewin Szymchowicz Berzański*, z *Israelem Zelmanowiczem*, i furmanem *Leybą Wigderowiczem*, na miesiąc dziesięć za interessami własnymi.

Wilno dnia 10 Maja v. s. 1820 roku.

O g ł o s z e n i e.

1. Izba Skarbowa Grodzieńska uskuteczniając przedpisanie JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora i Kawalera Rzymskiego Korsakowa, wypuszcza z publicznej licytacji w trzyletnią arędowną dzierżawę od dnia 24 czerwca majątność Woyciechowszczyznę, w Pcie Grodzień położoną, do dziedzictwa Hrabiego Jundzilly należącą, a na mocy prawa zastawnego zeszłemu JW. Jeneralowi de Lascy służącego, jak niemniej uczynionego przezeń dla Inwalidów Rosyjskich daru, do administracji Skarbowej przypadłą, dla tego naznaczysz do licytacji termin: pierwszy 15, drugi 18, trzeci i ostateczny 21 dnia miesiąca czerwca, wzywa aby życzący wziąć pomienioną majątność w dzierżawę, raczyli stawić się do tej Izby z dostatecznymi parąkami. Majętność ta w gruntach dobrych położona, ma dymów włościańskich sto, stan oney, równie jak i dochody, okazane będą w inwentarzu niedawno sporządzonym, a zawsze gotowym do okazania chcącym przystąpić do licytacji.

Sowietnik Antoni Symonolewicz.
Bernard Kudorowski Sekr. Guber.

1. Mateusz Siesicki Prezydent, Onufry Klimowicz, Bogusław Mikulicz, Ambroży Kozieł Sędziowie, Jan Zagatowicz Pisarz Ziemscy, Józef Kosakowski Prezydent, Justyn Mikulicz, Antoni Kopanski Sędziowie i Urzędnicy Pttu Witkomirskiego.

Oznajmujemy tym naszym obwieszczeniem listem, iż dekretem remissyjnym w r. 1811 febr. 7 dnia w sądzie Ziemskim Witkomirskim zapadłym exdywizyą majątku Puczan w Powiecie Witkomir. położonego, na rzecz wierzycieli zeszłego Józefa Kontowta assessora Sądu N. Ziem. Witkomir. zadeterminowano. Wskład którego dekretu Sąd exdywizorski w komplecie zebrany, dekretem odkładowym, w roku 1814 julii 16 dnia w majątku Puczanach zapromulgowanym, komportacją na wszystkich wierzycielach, i pretensorach dopełnić, oraz pomiar zaskutecznie zadeterminował. Jakowy sąd exdywizorski, chociaż z powodu czynionych układów między kredytorem i pretensorami, za dobrowolną zgodą nie był wyprowadzony, wszakże gdy dopiero wierzyciele zeszłego Józefa Kontowta assessora sądu N. Ziem. Witkomir. satysfakcyi zażądali, przeto my urzędnicy obwieszczamy, iż w komplecie prawnym, w objęciu wypełnienia remissy Sądu Ziemskiego Witkomir. w roku 1811 febr. 7 dnia nastaley, do majątku Puczan w Powiecie Witkomir. w parafii Dziwałtowskiej położonego, za niedziel 4 od daty podającego się obwieszczenia to jest w roku teraz bieżącym maja 18 dnia zjedziemy, ażeby z tymi kredytorem i pretensorami dla przyjęcia satysfakcyi stawali, stosownie prawideł remissy pod upadkiem stosunków zastrzegamy.

Roku 1820 maja 21 dnia Woźny niżej na podpisie wyrażony świadczę, iż kopie niniejszego obwieszczenia z nakazu urzędników jedną WW. JPanom Julianowi assessorowi Sądu N. Ziem. Witkomir. Jakubowi regentowi deputacyi wywodowej Lit. Wileń. Bernardowi i Józefowi braciom Kontowtom, Antoniemu i Antoninie Zylin-skim Chor. b. w. Pol. Adamowi i Eufrozynie z Kontowtow Szymkowiczom regentom granicz.

Pttu Kowieńskiego, Cyryli z Raczkow Kontowtowej assessorowej Sądu N. Ziem. Witkomir. oczewisto w majątku Puczanach oraz JWWJPanom Józefowi Kosakowskiemu Prezydentowi Sądu Granicz. appell. Witkomir. Ignacemu Michałowskiemu Rotmistrzowi Rzeczyckiemu, Onufremu Brzezińskiemu R. Witkomir. tudzież dalszym pretensorom i kredytorom podałem, i o terminie zjazdu sądu exdywizorskiego za niedziel cztery od daty podającego się obwieszczenia zawiadomiłem.

Tadeusz Skinder Woźny Powiatu Witkomir.

Roku 1820 miesiąca maja 4 dnia przed aktami Grodzkimi Pttu Witkomirskiego stawiając obecnie Woźny wgórze podpisany kwit podanego obwieszczenia urzędownie zeznał.

Grodzki Witkomirski Pisarz Butaff.

Takowe obwieszczenie w dacie powyższej waktu niniejszego sądu wprowadzone do awizacyi Kuryera Litewskiego umieścić dozwala się.

Grodzki Witkomirski Pisarz Butaff.

1. Excerpt oświadczenia z protokołu potocznego Grodz. Pttu Wileń. w dacie niżej wyrażonej zapisanego et eorundem pod pieczęcią urzędową Grodzką Wileń. jest wydan.

Roku 1820 miesiąca apryla 30 dnia przed aktami Grodzkimi Pttu Wileń. stawiając obecnie WJPan Symon Siemaszko adwokat subssell. Wileń. oświadczenie poniższe wpisać do protokołu podał tak pisane: oświadczenie imieniem WJP. Jerzego Juszkiewicza czyni się z następnej okoliczności; żalcy z mocy zapisanego na obligu od WJP. Kajetana Jacuńskiego porucz. Pttu Trockiego WJP. Protowi Maciejewskiemu, Marszałkowiczowi Pttu Trockiego na sumę zł. pol. 4,000 w roku 1819 mca apryla 23 dnia wydanym przelewem, obligu takowego i summy nim objętej stawszy się aktorem, nim przez układ dobrowolny lub drogą procesu summy nie raz pomienionej od WJP. Jacuńskiego nie odbierze, tymczasowie tak W. Jacuńskiego, aby o takową sumę z W. Protom Maciejewskim, jako też W. Maciejewskiego, aby o nią z W. Jacuńskim żadnego układu nie robili ostrzegając, obok tego zapowiada, że wszelkie o sumę za obligiem żał. przelany czyjejkolwiek tak z W. Maciejewskim jako też z W. Jacuńskim układy, żadnego walu i znaczenia mieć nie mogą, dla tego przeto żał. wszystkich o tém zawiadamiając niniejsze w aktach zapisuje oświadczenia. U tego oświadczenia podpis w protokule taki Symon Siemaszko Adw. S. Wileń.

Correctum Grodz. Pttu Wileń. Regent Jozef Bohusz.

Roku 1820 mca maja 3 dnia takowe oświadczenie może redakcyja do gazet Kuryera Litewskiego umieścić poświadczam.

Michał Sawicki Prezydent Grodz. Wileń.

1 WEDLE UKAZU JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Sawowładnającego Całą Rosyją etc. etc. etc. Urodz. Karolinie Wysockiej i Anieli Jastrzembskiej służom donataryusza s. p. Józefa Gzowskiego Podczaszego, Tekli z Minkiewiczów Kozłowskiej Chor. b. w. pols. successorsa zeszłego Wincentego Minkiewicza B. M. W., Stefanowi Sokolnikowi Adw., Michałowi Krupskiemu, nieletniemu Golejewskiemu pod assystencyą opiekunów i dalszym wszystkim debitorom zeszłego Podczaszego Gzowskiego; niemniej Ignacemu Emmanuelowi Kamerjunkturowi Jego Imperatorskiej Mości, Mi-

chałowi i Romanowi braciom Lachnickim, sukcesorom zeszłego Antoniego Dyzmasa Lachnickiego b. Marsz. Wileń. Exekutora testamentu zeszłego Podczaszego Gzowskiego, oraz Gasprowi Romanowiczowi utrzymującemu majątek ruchomy Podczasz. Gzowskiego i dalszym kredytorom, debitorom i pretensorom do masy funduszu zeszłego Józefa Hilarego Gzowskiego, pozew loco peragendae executionis i przypozew przed Sąd Ziem. Ptu Troc. na kadenicyą juniową sądzić się mającą, z powództwa W. Hieronima Gzowskiego b. Prezyd. Grodz. Lidz. wynosi się w referencyi do uprzednich załob, dowodów i dekretów a mianowicie oto: iż obzał. jedni ścieląc pretensyą do funduszu zeszłego Gzowskiego Podczasz. Wył. drudzy zawinając do masy tegoż funduszu, a nareszcie utrzymując papiery zeszłego Podczasza Gzowskiego, które tak masę funduszu wyświecić, jako też niesłuszne pretensye od stosunków oddalić będą zdolne, na skutek remissy Sądu Głgo Lit. Wileń. 2go Depart. w r. 1812 febr. 26 dnia zakreconey, Sąd Ziem. Ptu Trgo w r. 1819 xbr. 1 d. zapadłego do tegoż sądu przez zał. tak przez poszczególne pozwy, jako też edyktały w Kuryerze Lit. umieszczony adcytowani, w r. b. 1820 febr. 25 d. mieli się niestannie i w tym porządku z obzał. nastąpiła kondemnata z zastrzeżeniem spełnienia pod d. 1 junii b. roku komportacyi papierów i dowodów masę funduszu zeszłego Podczasza Gzowskiego wyświecających, tak stawających w rozprawie, jako też niestawających pod winami sprzeciwieństwa, oddzielnie obzał. Romanowicz mając u siebie zlokowaną ruchomość zeszłego Gzowskiego i będąc obowiązany do usprawiedliwienia jaki obrót tej ruchomości wzięła, gdy do rozprawy jednoczasowej konieczne jest, potrzebny, przeto załcy w odwołaniu się do uprzednich załob i dekretów pozywa wszystkich obzałch zakładając prośby, nakazanie warowania activitatem loci standi solutione na zapadłą kondemnata o spełnienie skutków nastających dekretów, o zaskutecznienie prośb pierwszymi załobami objętych; oraz powrotu wydatków prawnych.

Roku 1820 mca maja 3 d. woźny niżej wyrażony świadczę: iż kopie tego pozwu z autentycznym zgodne w sprawie WJP. Hieronima Gzowskiego b. Prezyd. Grodz. Lidz., WW. JPP. Tekli z Minkiewiczów Kozłowskiej Chor. b. w. pol. Ignacemu Emmanuelowi Kamierunkrowi Jego Imperatorskiej Mości, Michałowi i Romanowi braciom Lachnickim, sukcesorom zeszłego Antoniego Dyzmasa Lachnickiego b. Marsz. Wileń. exekutora testamentu zeszłego Podczasza Gzowskiego, Gasprowi Romanowiczowi Asses. Sądu Głgo Lit. Wileń. 2go Depart. oświadczam, iż w mieście Wileń. każdym poudzielnie we własnych ich mieszczaniach przed Sąd Ziem. Ptu Trgo na kadenicyą juniową popodawałem, a zaś jedną kopią po Karolinę Wysocką, Anielę Jastrzębską służy donataryusza s. p. Józefa Gzowskiego, Stefana Sokólnika Adw. Michała Krupskiego oraz nieletniego Józefa Golejewskiego pod assystencyą opiekunów jako po nieosiadłych do drzwi sądowych przybiłem. Mikołaj Tyszkiewicz Woźny Ptu Troc.

Roku 1820 mca maja 3 dnia, przed aktami grodzkimi Ptu Wileń. stawając obecnie woźny wyżej wyrażony relacją niniejszego pozwu zeznał. Przyjąłem Józef Towiański Grodz. Wileń. Regent.

Takowy Pozew wolno do Kuryera Lit. umieścić świadczę Karol Romanowicz Sędzia Grodz. Ptu Wileń.

1. Administracya szpitala Starozakonnego ogłasza: iż w dniach 11 i ostatecznym 18 terażniejszego mca maja, będą odbywać się w domu szpitalnym na ulicy Szpitalnej położenie mającym targi, na dostarczenie dla chorych i służących szpitala, wszelkich w ogólności produktów, i koszerne mięsa, życzący zatem wziąć one artykuły, mają jawnie się na pomienione terminy z przyzwolą kaucyą, wynoszącą miesięczną proporcją przeciwko mającej się pozostać z licytacji summie. Dan roku 1820 mca maja 6 dnia.

Sincho Trotzky.
Hertz Isersohn.

1. Excerpt oświadczenia z protokołu potocznego ziemskiego ptu wileńskiego w dacie niżej wyrażonej zapisanego et eorundem pod pieczęcią urzędową ziemsk. ptu wileńskiego stronie jest wydan.

Roku 1820 miesiąca maja 4 dnia. Stanawszy obecnie przed aktami ziemsk. ptu wileńskiego JP. Antoni Stankiewicz oświadczenie w imieniu swém i oycy swego Adama Stankiewicza Rotm. Brasławsk. na JP. Michała Burego odstawnego porucz. wojsk rossyjskich w następnej treści podaje: iż dekretem Sądu Głgo Lit. wileńsk. 2go departamentu sprawa z instancyi zał. dellatora z obzałami Buremi względem wybić onego z zastawnej posesyi ze wsi Winciszek do folwarku Zytomont w ptocie zawileyskim należnej, który niewypłaciwszy summy zastawnej i onej sądownej w ziemstwie zawileysk. z expensem 2,500 rubli srebr. z wyz rzeczoney posesyi wybił, którą ta sprawa dopiero w departamencie pierwszym o wybić agituje się, w skutek czego odpowiedzialność cała prócz dla wielu innych obzał. Burego kredytorów i zastawników jest uległą jeszcze na tymże folwarku Zytomontach a za podatki skarbowe kaucyą dana jeszcze i dopiero pod zaprzeczeniem skarbu zostaje, przeto przy referencyi w caiku do zaszłego procederu aby uległy rzeczony folwark Zytomonty i jego części do odpowiedzi, nikt o sprzedaż, zastawę, arędę i w żadne układy z obzał. Burem niewchodził uwiadamić w powszechności wszystkich a poszczególne każdego aż do ukończenia w zupełności rozwiniętego procederu, inaczej bowiem każdy stąd wynikłą szkodę sobie przypisze, w dowód czego podpisuję się. U tego oświadczenia podpis w protokule jest taki

Antoni Stankiewicz.

Zgodziłem Jan Zienkiewicz Wileń. Ziem. Rejent.

Ze takowe oświadczenie do druku przyjęte być może Sąd Ziemski Wileński zaświadcza:

Urban Jazdowski Prezydent Ziemski Wileński i kawaler.

1. Roku 1820 miesiąca kwietnia 30 dnia. Niżej podpisany Patrycy O Bryew Lacy, znajdując w gazecie Kuryera Lit. w N. 45 i następnych, błędne i bezzasadne przeciw sobie oświadczenie, przez Jerzego Lacygo odstawnego chorążego wojsk rossyjskich podpisane, sądził się być obowiązany przy odpowiedzi na nie, rzecz istotną jak się w sobie ma, pokrótce określić. Zeszły mój wuy s. p. Maurycy de Lacy, generał od infanteryi wojsk rossyjskich i kawaler wielu orderów, po kilkadziesiąt letnich posługach wojskowych, resztę dni swoich przepędzał w majątku swoim Augustuwku w gubernii grodzieńskiej, położonym. Ciągłe wojny które od lat tylu zatrudniały stały ląd, nie pozwoliły mu mieć stosunków z familią przebywającą w Anglii, dawnej jego oyczyźnie, ani wiedzieć o exystencyi, niżej podpisanego rodzonego jego siostrzana. W takim składzie rzeczy generał Lacy majątek swój Augustuwek z attynencyami, ustąpił Graffowi Medemowi między swojej krewnej Grafini Brown za prawem wleczystym przyznanym, i intromissyą wspartą, podzielił swoją własność ogólną na różne legata, jakoto: zapisał 50,000 rubli srebrnych na inwalidów rossyjskich, a procenta dożywotnie od summy 5,000 rubli srebrnych przeznaczył wyz wymienionemu Jerzemu Lacy, który na nieszczęście nosi jego imię, a jest synem kobiety wywiezionej z Turcyi byłej w zamęściu za jednym z służących generała. Rzecz jest pewna że generał Lacy byłby mu większy udział zostawił, gdyby nie był zrażonym złymi postępami tego młodzieńca, które zmusiły go do opuszczenia służby wojskowej rossyjskiej, a które nadto są zawstydzające, aby miały tu być wymienionymi. Rzeczelnosć tych nieprzyjemnych wydarzeń, łatwa jest bardzo do dowiedzenia; a nawet zeszły generał Lacy w aktach urzędowych i ostatnim swoim testamentie, wzmiankuje o nieprzyzwoitym postępowaniu Jerzego Lacy. Za moim przybyciem w tę stronę kiedy się dałem poznać mojemu wujowi, ten mocno był zmartwiony że mimowolnie odjął mi to, co sam uważał być mnie słusznie należnym, i starał się z troskliwością prawdziwie cy-

cowską nagrodzić tę stratę. Darował mi więc cały ruchomy, i summowny majątek, jaki tylko mu pozostał, po uspokojeniu wyżej wymienionych legatów; a w grudniu 1819 roku, okazał swoją chęć abym nabył od Graffa Medema majątność Augustówek z attynencyami. Wola jego była dla mnie prawem. Spełniłem przeto jej rozkazy. W tymże czasie zrobił swój ostateczny testament, przez który stwierdził w całej rozciągłości swoje dla mnie dary i dobrodzieystwa. A tak z nabycia od Medama nieruchomości, a z testamentu jenerała Lacy ruchomych po nim funduszów zostałem niewątpliwym właścicielem. Na ostatek ten wspierały dobroczyńca posuwając dalej jeszcze dowody swego dla mnie przywiązania, prosił Najjaśniejszego Cesarza pod dniem 22 grudnia 1819 roku, aby potwierdził jego rozporządzenia, moje nabycie od Graffa Medema, i mnie pozwoił nosić jego imię. Na co Najjaśniejszy Pan najmiłościwszym Imiennym reskryptem z dnia 10 stycznia 1820 datowanym, najlaskawiej zezwolił i w zupełności do prośb mego wuja przychylić się raczył. Ten rys rzetelny każdego przekonania, że pismo Jerzego Lacy do publiczności podane, zaprzeczające mi wolnego używania mojej własności, jest nieprawne, bezzasadne, i żadnych mu nieobiecujące korzyści. Jest to wynalazek zrobiony w mylnym rachunku na mojej powolności; ale krok podobny dalekim jest od tego, abymnie zmusił do jakichkolwiek ofiar, do których tylko dobra moja wola skłoniłaby mnie mogła, a na jakie tylekroć wspomniany młodzieniec bynajmnie niezasługuje. Dat w Grodnie jako wyżej.

Patrick O'Brien de Lacy.

Roku 1820 miesiąca kwietnia 30 dnia. Przed aktami Grodzkimi powiatu Grodzieńskiego stawając osobiście W. J. M. Pan Patrycy O'Brien Lacy. Takowe oświadczenie w protokole potocznym podpisał, i poszliny opłacił świadczyć:

Jacynth Lebel v. Regent Grodzki Grodz.

1. Od Litewsko-Wileńskiego gubernialnego Rządu podaje się do wiadomości, że kaukaski gubernialny Rząd mając niedostatek oficyalistów do kancelaryjow wzywa ztąd zdalnych znających kancelaryjski porządek i dobrej konduity ludzi, z atestatami nieposzlakowanymi tych miejsc, gdzie tu służyli, i nie wyższej nad kolleskich Sekr. rangi; z uręczeniem, iż ztąd do kaukaskiej gubernii wydadzą się progonne pieniądze, że za przyjazd do tej gubernii odbiorą rangi, a po wysłużeniu tam trzech lat też rangi podwyższone zostaną, że mieć będą przyzwoitą gażę i niepłatne kwatery. A zatem życzący tam służyć zechcą adressować do wileńskiego gubernialnego Rządu lub prosto z dołączeniem atestatów do Rządu kaukaskiego. Dat w Wilnie 1820 roku maja 7 dnia.

Sowiernik Wincenty Ławrynowicz.

Sekretarz Kazimierz Nowicki.

Józef Nowicki Naczelnik Stołu Tytuł. Sow.

1. Obwieszcza się niniejszém wszystkim Tatarom, mieszkającym w tutejszej gubernii, iżby od dnia niniejszego ogłoszenia, nieodmiennie stawili się w przeciągu 6ciu miesięcy, do miejscowych powiatowych Marszałków z dowodami, jakie mają, swojego pochodzenia, i z świadectwami od miejscowej ziemskiej lub miejskiej policyi, oteraźniejszym swym rodzaju życia i czym zajmują się; gdyż po upłynieniu tego terminu, takowe dowody, przyjęte od nich nie będą. Dnia 30 apryla 1820 roku. Wice-Gubernator Piotr Horn.

1. W domu Micheia naprzeciw Ratusza, w sklepie Anastazego Popucalowy Greka, znajdują się nowe towary, jakoto: nayprzedniejsze dywany tureckie towary różney wielkości; angielskie perkale; pończochy angielskie; i chustki na szyję w różnych gatunkach i kolorach, i t. d.

Ogłasza się po raz drugi i trzeci.

2. Po wejściu w układ o nabycie majątku Jaworowa w Pcie Wileń. sytuowanego z WW. Dominikiem i Leopoldem Chodźkami Szamb. b. D.

Pol. przez tychże WW. Chodźków czynioną była awizacya trzykrotna, wzywająca wszystkich kredytorów na dzień 23 apryla tegoż roku dla przyjęcia swoich należności w kancelaryi Grodz. Wileń., w skutek czego jawiący się kredytorowie otrzymali zupełną satysfakcyą. Ponieważ zaś do tąd nikt więcej niezgłasza się, a aktorowie chcą odebrać resztę umówionych pieniędzy, które w tych dniach onym wypłaconemi zostaną, przeto wzywają się po raz ostatni, jeśli są jeszcze jacy kredytorowie lub pretensorowie aby dla wzięcia satysfakcyi w gotowych pieniądzech niezwłocznie jawili się do kancelaryi Grodz. Wileń. lub do niżej podpisanego, bowiem po oddaniu aktorom pieniędzy, sami sobie przypiszą winę, i do niżej podpisanego oraz majątku nabytego rościć pretensyi niebędą mogli jako przez sześciokrotne awizacye zawiadamiani nie jawiący się.

Adam Dauksza Sędzia Grodz. Wileń.

Redakcyja Kur. Lit. może do druku przyjąć.

Adam Zapasnik Sędzia Grodz. Wileń.

2 Na skutek dekretu Sądu Ziem. Troc. którym przeznaczona taxa i exdywizya majątku Sorok-Tatary zwanego, położonego w Troc. pcie JPP. Samuela i Maryanny Sobolewskich, oraz na spełnienie takowego dzieła, ja niżej podpisany urzędnik sam jeden podług zgodzenia się stron zostałem przeznaczony; w terminie pierwiastkowego zjazdu mojego nakazawszy złożenie dowodów, przez wszystkie strony mające pretensyą do funduszu JPP. Sobolewskich, na dzień pierwszy junii 1820 roku do kancelaryi Ziem. Troc., o tem przez niniejszą awizacyą wszystkich interessowanych zawiadamiam.

Józef Wrotnowski Ziem. Ptu Troc. Sę. i Exd.

3 Dobra dziedziczne JW. Alexandry z Engielhartow Grafini Branickiej w Państwie Rosyjskim w Gubernii Grod. w pcie Brzeskim powiekszej części nad rzeką splawną Bugiem położone, nie obciążone żadnym długiem, folwarków pięć, to jest: Folwark Stawy, do którego należą wsie Stawy, Mielniki, Złomysł, Ogrodniki i Dubowa matusz męskich podług skazek 480; folwark Siwki, do którego należą wsie Siwki, Kostary, Wieliczkowice i Orle dusz męskich 302; folwark Krynki do którego należą wsie Krynki i Nowosiółki z Biedugą dusz męskich 281 łącznie, a folwark Kamienica z wsią tegoż nazwiska i wioską Kotelną mającą dusz 244 i folwark Lachowce z wsią tegoż nazwiska dusz męskich 191, oddzielnie sytuowane, na następujące kontrakty w Brześciu Lit. dnia 12 (24) junii teraź. roku będą wystawione na sprzedaż z wolnej ręki, życzący sobie one nabydź dla zainformowania się dostatecznego o ich stanie i intracie szacunku, do niżej podpisanego moc sprzedania mającego w Lubomlu w pcie Włodzimierskim mieszkającego, a przed kontraktami w wspomnianych dobrach wczasie, zaś samych kontraktów w Brześciu Lit. znajdujacego się zgłosić się może.

Alexander Przesmycki.

3. Wyjeżdża za granicę do królestwa Pruskiego obywatel ptu Rosieńskiego szlachcic Stanisław Zacharewicz, z służącym poddanym swoim Anto-nim Chapałką, na rok jeden.

3 Wyjeżdża za granicę do Prus Wileński mieszczanin Szmuilo Josielowicz Hodasow Prykaszczyk i gildy kupca Wileńskiego Szmuila Chaimowicza Klaczki.

3 Od Rządu gubernialnego Lit. Grodzień. ogłasza się; iż w tutejszej gubernii pcie Grodzień. znajdujący się folwark Kulbaki z wsiami: Konkole i Chwoszczyki, należący do obywateli Gorskich, z powodu nieakuratnego przez tychże obywateli opłacania arendownych pieniędzy, za skarbową wieś Wiszniówki, naznaczony na sprzedaż z publicznego targu; dla nabycia go wzywają się życzący, którzy zechcą przybyć dla licytacji do tego gubernialnego Rządu na terminy; dnia 14 15 i 16 następującego mca junii, a dla przetargu za trzy mce od dnia ogłoszenia w Sankt-Petersburskich gazetach. Wiadomość o stanie tego folwarku i ilość dochodu, okaże się w przyłączającej się tu tabelli. Dnia 16 apryla 1820 roku.

Expedytor Krupowicz.

Tabella o stanie folwarku Kulbaki z wsiami Konkole i Chwoszczyki.											
Folwark.	W s i e.	Dworskiej do- rania ziemi	Licz- ba		pańszczy- zny wrok.		Roczny dochód srebrem		Taksa ma- jątku na 5 procent srebrem.		W powiecie grodzieńskim folwark Kulbaki, znajdujący się od miasta Grodna w odległości dwóch wiorst. Ma sad fruktowy i ogród.
			Dymow	Dusz	Pieszezy	Upieżęży	Rubli	Kop.	Rubli	Kop.	
Folwark Kulbaki.	1 3	morgow. 11 Siana na 2 wozy	7	15	194	728	118	24	2564	80	

Expedytor Krupowicz.

3. Roku 1820 dnia 20 kwietnia w Młynowie na sessyi Sądu rozbiorowego. Niżej podpisanym pełnomocnik JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza Jenerała woysk Polskich, następujące do Redakcyi Kur. Litew. umieszcza oświadczenie: rozmowy przez Gazetę Kur. Litew. w dodatkach pod N. 13 i 37 JWW. Rajeckich Możeykowa zastawników, i JWW. Opiekunów JW. Józefa Hrabiego Chodkiewicza w materji szczególnego ich kompromissu, nie mogą być obojętnymi dla masy kredalnej aktora mojego i szanownych jego wierzycieli, jako więc czuły jej obrońca w imieniu tegoż aktora JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza poważam się odpowiedzieć.

Konwencya grodzieńska pod dniem 13 maja 1818 roku zawarta, jest fundamentem ogólnych i szczególnych działań debitora z wierzycielami Litewskimi, i opieką JW. Józefa Hrabiego Chodkiewicza, z JWW. Rajeckimi narysowanymi; pierwsi więc ona w ogólnych a główniejszych materjach zaszkodzić wypada; gdyż szczegół odrębnego rozprawienia się, tem samem ostać się w mocy, dopieroż wyprzedzić rozprawę ogólną nie może, kiedy fundamenta narysowań wszystkich bezskutecznymi zostaną.

Rozbiór pretensyi gruntowych, aktami kalkulacyi, inkwizycyi i weryfikacyi w Litwie nazwany, z posiadania dóbr Możeykowskich sprawą działu teraz na JW. Józefa Hrabiego Chodkiewicza przypadłych, całą masę, to jest: debitora i wierzycieli wszystkich zajmować zdaje się, możeż tedy w tej tak ważnej dla ogółu materji, odrębne JWW. Rajeckich z obcą stroną (bo opieką JW. Józefa Hrabiego Chodkiewicza) w szczególnym kompromissie rozprawienie się stałą uczynić definiacyą, i posłuszne względem stron. zaocznych przyjęcie? massa JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza własnej i wierzycielskiej całości strzegąca, na to się nie zgadza, a z kolei porządnego myślenia sądzi, że i szanowni wierzyciele łącznie z masą w tej materji trzymać się i działać będą.

Chęć uspieszenia w szczególnym kompromissie JWW. Rajeckich, aż o wyroki Departamentu grodzieńskiego i Rządzącego Senatu oparta, tem więcej uwagę i obrony ogółowe zajmuje. Nie był debitor JW. Hrabia Alexander Chodkiewicz wraz z szanownymi wierzycielami swoimi pociągany i obecny nastaniu powyższych wyroków; im więc z głosu praw krajowych takowe teraz i na potem bynajmniej uszkadzać, a dopieroż coś stenować nie mogą.

Pewnym być należy, iż strony uodrębnione za odczytaniem niniejszej przestrogi przyspieszenie szczególnego kompromissu na zbliżeniu środków ogólnej w Litwie rozprawy zasądzą; bo inaczej jakieby skutki nastąpić miały, prywatnie względem masy ogólnej, te przedwcześnie zastrącam.

Szanowni aktora mojego wierzyciele guberniów Litewskich przez konwencyą grodzieńską, dotąd jeszcze kondycyalną, ku funduszom Turca i Solecznik skierowani! czytaliście zapewne w Gazecie Kuryera, że dzień 10 maja idącego 1820 roku zakończy całkowitą likwidacyą wierzycieli guberniów kijowskiej, wołyńskiej i mińskiej; kilkaset już arkuszy dzieła w protokołach sądu rozbiorowego zajmujących.

Idzie z kolei, że Sąd ten biorąc się do stanowienia masy czynnej, po powiatach tychto guberniów dla sprawdzenia onej szczegółami rozjedzie się, ta niniejsza czynność, zostawuje mnie nie długi wszelako przeciąg wolniejszego czasu, radbym go usłudze waszej poświęcić znakomici i szanowni Litewscy masy aktora mojego wierzyciele. Dzień więc 18 czerwca 1820 roku już ostatnim terminem zjazdu mojego do Turca przeznaczam, na który z archywm do Litewskich interessów służącem nie zawodnie pośpieszę. W waszej więc pozostaje mocy znakomici obywatele! kompromiss ogólny na termin oznaczony w komplecie zaprosić, rzeczy obojętne lepiej z kierować, i odtąd już bez przerwy drogą raz obroną satysfakcyą kończyć; lub naydalej w auguście powitać w Turcu Sąd rozbiorowy gubernii kijowskiej, którego wyroki dla kilkuset wierzycieli tutejszych pożądaną już do końca zbliżają satysfakcyą. Pierwsze, czy drugie już stale obierzecie, służyć wam przez reprezentacyą debitora waszego, chlubnie i miło będzie dla mojego serca: oświadczenie niniejsze w ręce administracyi Turzeckiej, to jest JW. Mateusza Markiewicza Podkomorzego Nowogródz. oraz opiekuna JW. Józefa Hrabiego Chodkiewicza, JW. Prezesa Sądów appellacyjnych Granicz. gubernii grodzień. Sylwestrowicza składam; i obydwóch o jak nayprędsze podanie do Kur. Litew. dopraszam się. W imieniu JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza Kazimierz Wolski.

Roku 1820 dnia 21 kwietnia w Młynowie na sessyi Sądowej, Sąd zjazdowo rozbiorowy działanie swoje w tem mieyscu z wierzycielami JW. Alexandra Hrabiego Chodkiewicza jenerała woysk Polskich odbywający: skutkiem rezolucyi na dniu wczorajszym wydanej, oświadczenie to, co do słowa w protokół Sądowy wciągnąwszy, takowe poświadczą i drukować w Gazecie w Kur. Lit. dozwala. Sędzia Powiatu Rudomyskiego Jan Zaleski. byw. Dubień. Ptu Podśęd. Jan Józef z Dobry, Dobrzański.